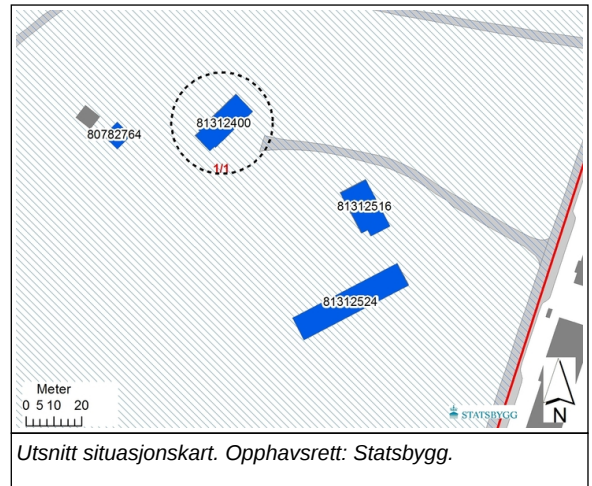

BYGNING 3699 HOVEDBYGNING - STRØMSBORG

Kompleks 1624 BYGDØ KONGSGÅRD

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG ØST
GAB nr:	81312400
Gnr/bnr:	1/1
Oppført:	1825 - 1846
Byggherre:	Tiedeman
Arkitekt:	Ukjent
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Bolig/bosetning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Oslo kommune - Reguleringsplan for Bygdø kongsgård og folkepark, datert 17.02.2012
Vernestatus:	Kulturmiljø fredet etter kulturminneloven §20 17.2.2012 Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6 Annet vern: Oslo kommunes "gul liste"

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Hovedbygningen på Strømsborg ble bygget i to byggetrinn i perioden 1829-1846. Den eldste delen er i tømmer. Senere ble den forhøyet med en loftsetasje i utmurt bindingsverk og forlenget, alt ikledt ny drakt fra 1846. Verandaen er ombygget i sveiterstil senere.

Vindusrammene er trolig fra 1950-tallet, utført som kopi av eldre vinduer. Loftsinduene kan være originale. Taket er tekkt med falsede metallplater.

Innvendig har bygningen et godt bevart trapperom med trappeløp som svinger i halvsirkel mellom hver etasje fra kjeller til loft. En tidligere sal i 2. etasje er oppdelt i mindre rom. Takene er senket og veggflatene innkledt i nyere tid. Eldre detaljer kan ligge bak overflatene. Alle rom skal opprinnelig ha hatt pussete eller rappete vegger og gipsete tak.

Ytterligere bygningsdokumentasjon finnes i rapporten Bygdø Kongsgård Boliger og driftsbygninger. Teknisk og historisk undersøkelse 2004, rapport utarbeidet av Multiconsult for Statsbygg.

Sammendrag bygningshistorie

Eiendommen het opprinnelig Hougen og har vært kalt Erikstuen etter første bygselsmann på stedet fra 1794. Hoffmester Carl Gustav Strøm kjøpte eiendommen i 1825 og gav den navnet Strømsborg. Fra 1841 overtok grosserer J. L. Tiedemann. I 1855 solgte han eiendommen til generalkonsul Jacob Faye. Eiendommen ble solgt videre i 1864. Ved tvangsauksjon i 1866 overtok brannkassen ved Indredepartementet eiendommen. Fra 1869 ble eiendommen forpaktet av Bygdø Kongsgård inntil kongen kjøpte den i 1876 og innlemmet den i hovedgården. I årene fra 1869 og trolig frem til kongevillaene i Paradisbukta ble oppført i 1876-77 ble Strømsborg brukt til innlosjering av personer i det kongelige følge. For øvrig ble bygningen leid ut som sommerbolig.

I 1846 var bygningen utvidet, både med en forlengelse og påbygg av loftsetasjen. En veranda utenfor 1. etasje med en overdekket balkong over var også kommet til. Veranda i begge etasjer, dvs. med tak over den i 2. etasje nevnes første gang i branntaksten fra 1926, men kan ha vært oppført i 1870-80-årene.

I 1926 var det en leilighet i hver etasje med en sal i 2. etasje som fortsatt ikke var oppdelt i mindre rom (dette skjedde senere). Mellom 1931 og 1941 var det blitt vaktstue og kjøkken for HM Kongens Garde, samt en mindre leilighet i 1. etasje og tre leiligheter i 2. etasje. Denne oppdelingen er senere forandret. Garden disponerte deler av bygningen frem til 1990-tallet.

Bygningshistorikk

1794		Eiendommen helt opprinnelig Hougen og ble kalt Erikstuen etter Erik Engelsen som var første bygselsmann på stedet.
1825	1829	Hoffmester Carl Gustav Strøm kjøpte eiendommen og gav den navnet Strømsborg. Han oppførte hovedbygningen som i 1829 stod ferdigstilt som en to etasjes tømmerbygning. Denne utgjør eldste del av nåværende våningshus.
1841	1855	Utvidet og forbedret av Grosserer Tiedeman som kjøpte eiendommen i 1841. Utvidelsen bestod antagelig i forlengelse og påbygning av loftsetasjen i utmurt bindingsverk, til dagens utseende, samt veranda i sveiterstil.
1855	1866	Generalkonsul Jacob Faye kjøpte eiendommen.
1864	1869	Faye solgte eiendommen til en mindre interessegruppe. Disse klarte ikke å innfri sine forpliktelser, og på tvangsauksjonen i 1866 ble eiendommen kjøpt av Brannkassen v/Indredepartementet.
1869	1876	Kongsgården forpaktet eiendommen inntil kongen i 1876 kjøpte og innlemmet den i hovedgården. Bygningen ble brukt til innkvartering av personer i kongelig følge ved Bygdøybesøk.
1950		Vinduer og ytterdør byttet ut med kopier av de originale. Dam mellom hovedhuset og et tidlig våningshus ble fylt igjen for å frigjøre tomt bl.a. til pensjonistboligene.
1980	2004	Ny internt trapp etablert i 1980. I den forbindelse ble gulvene i 2. etg. mot sør trolig rettet opp.
2010		Leilighet i første etasje ble pusset opp og fikk større bad.

Vern

Formål:	Formålet er å videreføre eksisterende kulturmiljøfredning. Kulturmiljøfredningens formål er "å sikre et unikt kulturmiljø på Bygdøy til kunnskap, opplevelse og bruk for allmennheten i dag og i framtida gjennom å ta vare på de kulturminnene, landskapstrekkene og naturverdiene som særpreger miljøet og vitner om områdets historie. Kulturminneverdiene i området er historisk knyttet til funksjonene kongelig sommerresidens, kongsgård med landbruksarealer, folkepark, friluftsområde til lands og til vanns, og museum." Sitert fra forskrift nr. 168 om fredning av Bygdøy kulturmiljø, Oslo 17.02.2012.
Begrunnelse:	Bygningen ligger innenfor området omfattet av kulturmiljøfredningen på Bygdøy vedtatt 17.02.12 i henhold til kulturminneloven § 20. Interiørenes hovedstruktur er bevart og i stor grad fortellende om sektorhistorien knyttet til innkvartering av personer i kongelig følge og Hans Majestet Kongens Garde.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: bygningens struktur og eldre overflater. Det må gjøres nærmere undersøkelser av bygningen før tiltak iverksettes.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 3699 HOVEDBYGNING - STRØMSBORG

Kompleks 1624 BYGDØ KONGSGÅRD

Fasade øst, mot hovedadkomsten. Opphavsrett: Statsbygg.

Veranda i sveitserstil bygget til senere, muligens i 1870-årene. Opphavsrett: Statsbygg.

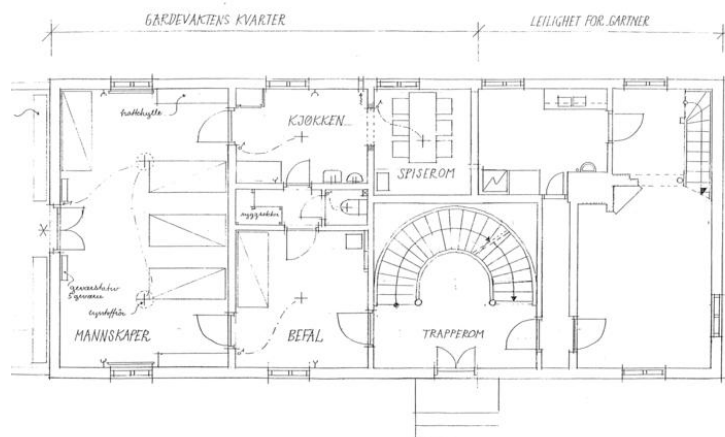
Hovedbygning, Strømsborg som stod ferdig i 1829 og ombygd i 1840-årene. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot vest. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 3699 HOVEDBYGNING - STRØMSBORG

Kompleks 1624 BYGDØ KONGSGÅRD

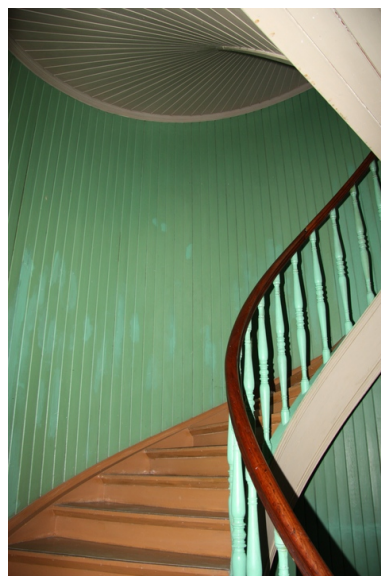

Plantegningen viser situasjonen slik den var da gardistene holdt til i bygningen. Årstall er ukjent. Foto: Opptegnet av G. Kavli. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot sørøst. Opphavsrett: Statsbygg.

Veranda i sveitserstil bygget til senere. Opphavsrett: Statsbygg.

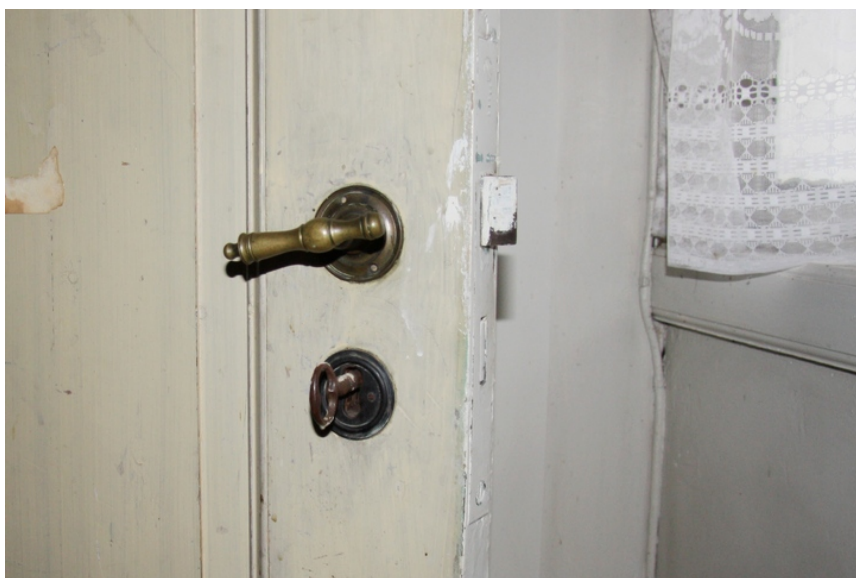
Raus, halvsirkelformet trapp går helt fra kjeller via to etasjer opp til loftet. Opphavsrett: Statsbygg.

Stue i 2. etasje med utgang til balkong. Opphavsrett: Statsbygg.

Loft. Bygningen ble i påbygg med loftsetasje i utmurt bindingsverk i 1840/50-årene. Opphavsrett: Statsbygg.

Detalj loftsrom: Eldre dørrvrider. Opphavsrett: Statsbygg.

Teglgulv i to kjellerrom. Opphavsrett: Statsbygg.